

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Головним фактором розвитку у ХХІ столітті стає накопичення не матеріальних благ, а знань, досвіду, вмінь, інтелектуального потенціалу, що разом становить інтелектуальний капітал людства.

Сьогодні роль і значення інтелектуальної власності інтенсивно зростає. Суспільство приходить до розуміння загальновідомого висновку про те, що інтелектуальна власність є найбільш цінним капіталом людства, виступаючи при цьому об'єктом цивільного обороту. У міру істотного підвищення значення інтелектуальної діяльності, особливо її результатів для соціально-економічного розвитку будь-якого суспільства попит на неї також зростає. Посилення правової охорони інтелектуальної власності необхідне ще й тому, що інтелектуальна діяльність, як засвідчує досвід країн з розвиненою економікою, здебільшого визначає і стратегію, і тактику соціально-економічного розвитку країни.

Світовий досвід переконливо засвідчує, що переход до інноваційної економіки можливий лише за умови ефективного використання інтелектуального потенціалу, розвитку інтелектуальної власності, повномасштабному впровадженню у господарський обіг результатів творчої праці.

Наша держава має могутній інтелектуальний потенціал у багатьох галузях господарства, який дозволить Україні розвиватись економічно, збагачувати культурне та духовне життя. Винаходи та інновації, літературно-мистецькі та наукові здобутки наших співвітчизників сприятимуть входженню України до кола світових лідерів науково-технологічного прогресу.

Невичерпні можливості творців дозволяють зробити життя кращим, і вдосконаленню їхніх ідей немає меж. Тим більше, що саме сьогодні інноваційний розвиток є принципово важливим для підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Цивілізовані країни світу вже давно долучились до неодмінних атрибутів державності у кожній галузі народного господарства забезпечення правової охорони інтелектуальної власності.

Україна має могутній інтелектуальний капітал, який дозволить нашій державі розвиватись у руслі інноваційної економіки («економіки знань»).

Система правової охорони інтелектуальної власності створювалась для розвитку економіки України, і право інтелектуальної власності у цьому контексті – одна з складових цього процесу. Саме тому всі зусилля системи повинні бути спрямовані на збереження і зростання інтелектуального потенціалу нації. При цьому головним суб'єктом правовідносин у системі охорони інтелектуальної власності повинен бути безпосередньо творець.

Економічний розвиток України найближчим часом залежатиме від створення належних умов для розвитку творчої активності громадян та дієвого механізму захисту прав на здобутих їх творчості. Створення таких умов, у свою чергу, має забезпечити інвестиційну привабливість України, і поступову інтеграцію України до світової та європейської спільнот.

Вирішення проблем охорони інтелектуальної власності в сучасному світі відбувається в умовах, коли вже сформувалася глобальна система регулювання прав інтелектуальної власності з центральним місцем у ній Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) та Світової організації торгівлі (СОТ). Базові характеристики цієї глобальної системи мають бути враховані будь-якою країною світу, що намагається реалізувати інноваційну модель розвитку економіки.

Україна протягом останніх років значно активізувала процес свого входження до світових структур, що регулюють процеси створення, набуття прав та використання інтелектуальної власності, і вже є учасницею більшості багатосторонніх міжнародних конвенцій і договорів у цій сфері. Зважаючи на пріоритет інтеграції України до європейських структур, важливе значення для ефективної охорони прав інтелектуальної власності набуває процес входження України до регіональних європейських структур, зокрема ЄС, що забезпечує регулювання відносин у цій сфері.

Наша держава пройшла непростий шлях формування та становлення засад національної системи правової охорони інтелектуальної власності. Нині Україна є учасницею низки міжнародно-правових угод у сфері інтелектуальної власності. За останні роки законодавство у сфері охорони прав інтелектуальної власності зазнало суттєвих змін, наповнилось новим змістом, що позитивно вплинуло на процеси набуття та захисту прав інтелектуальної власності. Продовжувати вдосконалювати законодавство та механізми його реалізації у сфері охорони прав інтелектуальної власності – це важливе завдання, яке необхідно здійснювати на підставі прийняття виважених обґрунтованих рішень щодо доцільноти та необхідності внесення змін до відповідних нормативно-правових актів у цій сфері з огляду на актуалізацію питань адаптації законодавства України до законодавства ЄС у сфері охорони інтелектуальної власності.

Представлений випуск «Часопису» присвячено становленню та розвитку наукової школи права

інтелектуальної власності у Національному університеті «Одеська юридична академія». У поданому випуску збережена рубрикація, запропонована попередніми номерами – після загального огляду традицій та персоналій Одеської школи права інтелектуальної власності послідовно подаються праці дореволюційних та сучасних науковців, які стосуються досліджень у галузі права інтелектуальної власності.

Останньою рубрикою подана бібліографія праць представників Одеської школи права інтелектуальної власності, яка дозволяє скласти уявлення про характерний для цієї школи науковий стиль.

У зв'язку з тим, що науковцями кафедри розробляється і інший науковий напрямок, пов'язаний з проблемами корпоративного права, науковому доробку зазначененої частини наукової роботи кафедри буде присвячений окремий випуск Часопису цивілістики.

Доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
президент Національного університету
«Одеська юридична академія»
Сергій Васильович Ківалов